

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
(ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)
В НАЦІОНАЛЬНОМУ ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

**Затверджено Вченою радою НТУ «ХП»
«26» грудня 2023 р. Протокол № 11**

**Введено в дію наказом ректора
« 27 » грудня 2023 р. № 491 ОД**

**Харків
2023**

1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Нормативні посилання

Положення про силабус освітнього компонента (програма навчальної дисципліни) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII, Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, Постанови КМУ № 1187 від 30.12.2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (із змінами), Методичних рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, в редакції наказу Міносвіти України від 06.02.2020 № 7, Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ХП» та Положення про навчально-методичний комплекс дисциплін, затверджених Вченою радою НТУ «ХП» від 01.12.2023, протокол № 10.

1.2. Мета положення

Метою положення про силабус освітнього компонента (далі – силабус) є підвищення якості освітнього процесу за рахунок інформування здобувача вищої освіти щодо змісту освітньої компоненти, її впливу на здобуття відповідних компетентностей та результатів навчання, системи їх оцінювання та норм академічної етики і політики курсу.

Положення є складовою частиною системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності і вищої освіти в НТУ «ХП».

Силабус є складовою частиною навчально-методичного комплексу дисциплін. Силабуси розміщуються на сайтах кафедр у складі навчально-методичного комплексу відповідних дисциплін, а посилання на силабуси дисциплін вільного вибору профільної підготовки за певними освітніми програмами додатково розміщуються на сайтах науково-навчальних інститутів.

Силабуси всіх дисциплін, що викладаються при підготовці здобувачів третього рівня освіти (PhD) додатково розміщуються на сайті відділу аспірантури.

Форма і загальний вигляд силабусу та його розділів є

загальноприйнятими для використання в НТУ «ХПІ». Шаблон силабусу розміщено на сайті методичної ради НТУ «ХПІ».

1.3. Основні терміни та поняття

Згідно Глосарію, що затверджений рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол від 29.08.2019 р. №9):

«Силабус – це документ, в якому роз’яснюється взаємна відповідальність викладача і студента/аспіранта. В ньому представляються процедури (у т. ч. стосовно deadlines і принципів оцінювання), політики (включно з політикою академічної доброчесності) і зміст курсу, а також календар його виконання. В силабусі мають бути озвучені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю дисципліною. Студент/аспірант має зрозуміти, чого він/вона зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс. Силабус окреслює концептуальний перехід від “здобування знань” і “одержання практичних навичок” до компетентностей, що їх може засвоїти студент/аспірант, вивчаючи цей курс».

Освітній компонент – складова освітньої програми, спрямована на досягнення визначених результатів навчання, якій встановлено форму підсумкового контролю та визначено кількість кредитів ЄКТС.

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

Стейколдери – особи або групи осіб, що зацікавлені або мають якийсь легітимний інтерес щодо освітньої діяльності університету.

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ СИЛАБУСУ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

2.1. Структура силабусу

Силабус складається з наступних розділів:

- характеристика навчальної дисципліни;
- інформація про викладачів;
- загальна інформація;
- програма навчальної дисципліни;
- література та навчальні матеріали;
- норми академічної етики і політика курсу;
- погодження.

2.2. Зміст розділів силабусу

✓ Характеристика навчальної дисципліни

У лівому верхньому кутку розміщено логотип НТУ «ХП».

У правому верхньому кутку передбачене місце для розміщення логотипу кафедри, яка забезпечує викладання освітнього компонента.

Далі подається наступна інформація:

- номер та назва спеціальності;
- назва науково-навчального інституту, що забезпечує викладання навчальної дисципліни;
- назва освітньої програми навчальної дисципліни;
- назва кафедри, що забезпечує викладання та її внутрішній номер;
- рівень освіти, для якого викладається навчальної дисципліни;
- тип дисципліни (обов'язкова, вибіркова);
- порядковий номер семестру, в якому викладається навчальна дисципліна;
- мова викладання.

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Назва дисципліни

Шифр та назва спеціальності
122 – Комп'ютерні науки

Освітня програма
Комп'ютерні науки. Моделювання,
проектування та комп'ютерна графіка

Рівень освіти
Бакалавр
Магістр
Доктор філософії

Семестр
2

Інститут
ІНІ Комп'ютерного моделювання, прикладної
фізики та математики

Кафедра
Математичне моделювання та інтелектуальні
обчислення в інженерії (161)

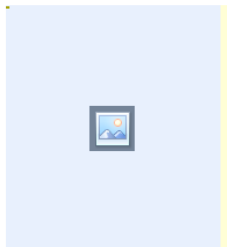
Тип дисципліни
Спеціальна (фахова), Обов'язкова

Мова викладання
Українська, англійська

✓ Інформація про викладачів

Зліва розміщуються фото викладачів, які забезпечують викладання навчальної дисципліни, поруч з якими зазначається їхні Прізвище, Ім'я, По-батькові, корпоративна електронна пошта, науковий ступінь (за наявності), вчене звання (за наявності) та посада. Також надається загальна інформація про кількість наукових, методичних публікацій, основні курси що викладаються, та розміщується гіперпосилання на сайт кафедри, де здобувачі можуть детальніше ознайомитися з діяльністю викладача.

Викладачі, розробники

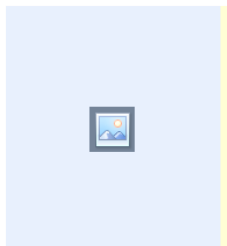
Прізвище Ім'я По батькові

email@khpi.edu.ua

Науковий ступінь, вчене звання, посада

Загальна інформація, кількість публікацій, основні курси тощо.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Прізвище Ім'я По батькові

email@khpi.edu.ua

Науковий ступінь, вчене звання, посада

Загальна інформація, кількість публікацій, основні курси тощо.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

✓ **Загальна інформація**

Анотація містить стислу інформацію, що дозволяє сформуванню уявлення про суть дисципліни.

Презентується мета вивчення навчальної дисципліни, зазначається, які знання та конкретні практичні навички можна здобути в результаті вивчення дисципліни.

Згідно освітньої програми зазначається інформація про форму занять та яка використовується форма здійснення підсумкового контролю (іспит або залік) навчальної дисципліни.

Згідно освітньої програми зазначаються компетентності, які набуваються здобувачами в результаті вивчення навчальної дисципліни.

Згідно освітньої програми подається інформація про результати навчання, які здобуваються в результаті вивчення навчальної дисципліни.

Зазначається загальний обсяг навчальної дисципліни у годинах та кредитах ECTS та їх розподіл за формами занять.

У пререквізитах зазначається, які навички та/або знання, або вивчення яких попередніх дисциплін необхідні здобувачу для успішного засвоєння освітнього компоненту.

В особливостях навчальної дисципліни, і, зокрема, методах та технологіях навчання і викладання, розкривається інформація про її унікальність та оригінальність.

Загальна інформація

Анотація

[В анотації бажано відобразити коротку інформацію, яка пояснює студенту «про що дисципліна».]

Мета та цілі дисципліни

[У зрозумілій для студента формі презентовані цілі курсу, знання та навички, які можна здобути в результаті навчання.]

Формат занять

[Лекції, лабораторні роботи, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – іспит.]

Компетентності

[Програмні компетентності згідно освітньої програми.]

Результати навчання

[Програмні результати навчання згідно освітньої програми.]

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 180 год. (6 кредитів ECTS): лекції – 32 год., лабораторні роботи – 64 год., самостійна робота – 84 год.]

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Знання, навички та попередні дисципліни, необхідні для успішного проходження курсу.]

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Тут можна розкрити особливості дисципліни, і, зокрема, методи навчання і викладання, які відрізняють дисципліну: проектна і командна робота, peer-to-peer, гейміфікація, кейси, використання певного програмного забезпечення, систем LMS (learning management systems) тощо. Використовуйте підзаголовки за необхідності.]

✓ Програма навчальної дисципліни

Зазначається повний перелік тем лекційних занять, практичних та/або лабораторних робіт, залежно від того, чи передбачені вони даним силабусом.

За необхідності може бути додана інформація стосовно підтем/переліку питань лекцій, змісту практичних занять.

Надається інформація про самостійну роботу та індивідуальне завдання (його вид, короткий опис, спосіб перевірки та оцінювання), передбачених освітньою програмою.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Вступ

Підтеми / перелік питань

Тема 2. Особливості ...

Підтеми / перелік питань

Тема 3. Моделювання ...

Підтеми / перелік питань]

Теми практичних занять

Тема 1. Розробка ...

Зміст заняття, за необхідності.

Тема 2. Перевірка ...

Зміст заняття, за необхідності.

Тема 3. Вивчення ...

Зміст заняття, за необхідності.]

Теми лабораторних робіт

Заповнюється за наявності в плані лабораторних занять.]

Самостійна робота

Відомості щодо самостійної роботи та індивідуальних завдань (ІДЗ/РГЗ/КР/КП), якщо це передбачено планом, способів її перевірки та оцінки.]

✓ Література та навчальні матеріали

Перелік навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни

розробляється відповідно до діючого в НТУ «ХПІ» відповідного положення.

До основної літератури можуть включатися підручник, навчальний посібник або авторський конспект лекцій тощо, які забезпечують проведення лекційних занять; методичні вказівки або навчально-методичні матеріали, які забезпечують викладання практичних занять та/або лабораторних робіт, самостійної роботи та виконання індивідуального завдання.

До додаткової літератури можуть включатися інші підручники та посібники, різні довідкові, періодичні видання, наукові монографії, статті, методичні рекомендації, інформаційні ресурси в Інтернеті відповідної тематики.

Література та навчальні матеріали

[Список джерел інформації та матеріалів, оформлений згідно зі стандартом. Можна виділити розділи списку. Наприклад, «Основна література», «Додаткова література», тощо.]

✓ Система оцінювання

Подається інформація стосовно критеріїв та форми оцінювання успішності студента, структури підсумкової оцінки та процедури нарахування балів, зазначаються обов'язкові для виконання завдання.

Представляється шкала оцінювання за національною шкалою з відповідним розподілом балів у 100-бальній системі оцінювання та по шкалі ECTS.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

[Опис структури підсумкової оцінки, обов'язкових завдань та процедури нарахування балів, особливо звертаючи увагу на самостійну роботу та індивідуальні завдання.]

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
75-81	Добре	C
64-74	Задовільно	D
60-63	Задовільно	E
35-59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1-34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

✓ **Норми академічної етики і політика курсу**

Зазначається, що при вивченні навчальних дисциплін студент має дотримуватися норм академічної етики та принципів академічної доброчесності НТУ «ХП».

При наявності конфліктних ситуацій студент має відкрито обговорити ситуацію з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – довести інформацію до дирекції свого інституту.

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХП»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХП» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>]

✓ **Погодження**

Силабус розробляється і затверджується до початку навчального семестру, в якому вперше буде викладатися освітня компонента, провідним викладачем (лектором) або групою викладачів кафедри, які забезпечують її викладання, на засіданні кафедри (яка забезпечує викладання дисципліни).

Силабус підписується завідувачем кафедри та погоджується та підписується гарантом освітньої програми. Відповідальним за своєчасність та якість підготовки силабусу є завідувач кафедри, яка його розробляла.

Підставами для оновлення силабусу можуть бути:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми або викладача освітнього компоненту;
- ініціатива і пропозиції стейколдерів;
- інші об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру тощо.

Силабус розробляється державною мовою. У випадку викладання освітнього компонента іноземною мовою, силабус розробляється мовою

викладання.

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Іван ІВАНЧЕНКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Марія ПЕТРЕНКО

3. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1. Положення ухвалюється рішенням вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора.

3.2. Зміни та доповнення до цього положення розглядаються та ухвалюються на засіданні вченої ради Університету.